

Begeleiding van bedrijven ‘verzwaard risico’

Begeleiding door Constructiv
Analyses en lessons learned

31/03/2026 – Studiedag Vaste Commissie Bouw
Luc Wauters & Willem Van Peer

constructiv

Inhoud

- Begeleiding van ‘verzwaard risico’-bedrijven – wat is dat?
- Cijfers – selecties 2022 t/m 2025
- Analyses & vaststellingen

- Conclusies & lessons learned

Begeleiding bedrijven 'Verzwaard Risico'

- Verplichte opvolging met als doel aantal arbeidsongevallen te verkleinen / elimineren.
 - Bedrijven die een uitzonderlijk hoog aantal ongevallen hebben gehad de voorbije 3 jaar
 - Door verzekeraars of aangestelde preventie-instellingen (Constructiv, Woodwize, Prevent-Agri)
- - Federaal agentschap voor beroepsrisico's
 - bepaalt de selectie en doet eerste communicatie
 - bezorgt de lijst van de (3 jaar) op te volgen bedrijven aan Constructiv
 - krijgt jaarlijkse rapportage van de opvolgingen van Constructiv

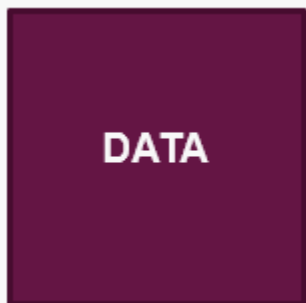
Begeleiding bedrijven 'Verzwaard Risico'

- Jaarlijkse selectie van +/- 200-230 bedrijven bepaald door Fedris
- 32-38% behoort tot PC124
- Betaling van een forfaitair bedrag volgens bedrijfs grootte

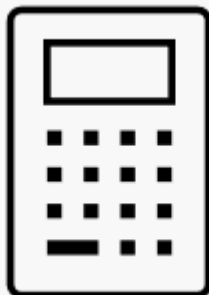
- Voor PC124 – begeleiding door Constructiv
 - Constructiv informeert over de procedures (berekening selectie, beroep, werkwijze, ..)
 - Regionaal adviseur
 - stelt in overleg specifiek actieplan op
 - volgt verder op gedurende 3 jaar
 - Centrale werking: ondersteuning van de regionale adviseurs, rapportages aan Fedris

Verzwaard risico

- Hoe bepaalt **FEDRIS** het “verzwaard risico”?

Aangifte AO'n
de laatste drie
jaar +
tewerkstellings-
gegevens RSZ

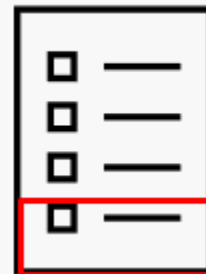
Berekening
risico-index

- Frequentie
- Ernst
- Tewerkstelling
VTE

Rangschikking

- Benchmark sector
- Vergelijk met sector
en privé
- Op basis van
grootste afwijking

Selectie

- Lijst van op te
volgen bedrijven
- Verstuurde eind
november

Verzwaard risico

- Hoe verloopt het traject ? - Traject

November J0

- FEDRIS heeft berekeningen gemaakt
- FEDRIS heeft selectie gemaakt
- Verstuur eind november lijst met op te volgen bedrijven aan Constructiv

December J0
- Januari J+1

- Bedrijven kunnen een bezwaar indienen
- Bedrijven betalen een bijdrage

Februari -
Mei J+1

- FEDRIS controleert ontvangst betalingen
- FEDRIS behandelt de bezwaren
- Bezwaar wordt aanvaard: bedrijf wordt gewist uit lijst (bijdrage wordt terugbetaald)
- Bezwaar wordt niet aanvaard : bedrijf wordt opgevolgd

Verzwaard risico

- Hoe verloopt het traject? - Traject Constructiv

Februari - e.v.
J+1

- FEDRIS meldt betalingen en bezwaren
- Opvolging start na betaling en na afhandeling bezwaar
- WA neemt contact op en stelt actieplan op
- Bedrijf bevestigt actieplan

Juni J+1

- Constructiv maakt jaarverslag met:
 - Administratieve bepalingen
 - Goedgekeurde actieplannen
 - Verslagen opvolging per kwartaal
 - Feedback over samenwerking

Juli -
December j+1

- WA doet elk kwartaal opvolging van het actieplan
- WA volgt afgesproken punten en de vorderingen op

Verzwaard risico

- Hoe verloopt het traject? - Traject Constructiv

Januari j+2 -
December j+3

- WA doet elk kwartaal opvolging van het actieplan
- WA volgt afgesproken punten en de vorderingen op

Juni J+2 - J+3

- Constructiv maakt jaarverslag met:
 - Administratieve bepalingen
 - Goedgekeurde actieplannen
 - Verslagen opvolging per kwartaal
 - Feedback over samenwerking

Eind
December j+3

- Einde opgelegde opvolging van het bedrijf in verzwaard risico door Constructiv

Selectie RAVR2022

- 83 bedrijven
 - 21 bezwaren
 - 13 bezwaren afgewezen
 - 8 bezwaren weerhouden
 - 5 dossiers niet opgestart – andere redenen
- 70 bedrijven met actieplan
 - 2 trajecten voortijdig beëindigd (fusie door overname / faillissement)
 - 68 begeleidingen beëindigd op 31/12/2025

Verzwaard risico - aanvankelijke selecties & finaal op te volgen dossiers (na bezwaren, ...)

	RAVR2022		RAVR2023		RAVR2024		RAVR2025	
BXL	0	0	0	0	2	2	1	
LUX	1	1	2	1	1	1	5	
VlrBr	3	2	4	3	4	4	2	
BraNa	5	4	8	4	11	5	7	
ANT	9	8	5	4	12	11	8	
HNT	10	9	10	7	9	6	9	
LIM	10	7	8	6	8	7	6	
WVL	11	11	11	12	12	11	11	
OVL	12	12	11	6	7	6	9	
LIE	22	16	14	12	21	18	22	
Total	83	70	73	55	87	71	80	

Globale analyse - arbeidsongevallen bij de selectie RAVR2022

1. Vallen (van hoogte, van ladders, van steigers, struikelen)
2. Snijwonden en verwondingen door gereedschap of materiaal
3. Verstuikingen, verrekkingen en spierletsels
4. Contact met vallende of bewegende voorwerpen
5. Beknelling en knelling
6. Ongevallen met machines (mechanisch, elektrisch)
7. Uitglijden en struikelen (zonder hoogteverschil)
8. Overbelasting en tillen van zware lasten
9. Oogletsels en hoofdletsels
10. Bijzondere gevallen

Globale analyse - arbeidsongevallen bij de selectie RAVR2022

Verdeling (indicatief, op basis van de AO-aangiftes)

- Vallen/struikelen: $\pm 30-35\%$ van de ongevallen
- Snijwonden/verwondingen: $\pm 20\%$
- Verstuikingen/spierletsels: $\pm 15\%$
- Beknelling/knelling: $\pm 10\%$
- Overige (machines, ogen, bijzondere gevallen): $\pm 20\%$

Globale analyse - arbeidsongevallen bij de selectie RAVR2022

Opvallende patronen en oorzaken

- **Ladders en werken op hoogte** zijn een van de grootste risicofactoren.
- **Gebrek aan PBM's** (persoonlijke beschermingsmiddelen) of het **niet correct gebruiken** ervan komt vaak voor.
- **Onvoldoende opleiding** en **gebrekkige risicoanalyse** dragen bij aan veel ongevallen.
- **Orde en netheid** op de werkplek zijn vaak onvoldoende, wat leidt tot struikelen en uitglijden.
- Ongevallen met **jonge of onervaren werknemers** komen relatief vaak voor, vooral bij het **ontbreken van een goede onthaalprocedure**.

Globale Analyse - actieplannen bij de selectie RAVR2022

1. Risicoanalyse en preventiebeleid
2. **Ongevallenanalyse** en incidentenregistratie
3. Opleidingen en toolboxen
4. Werkplekinspecties en opvolging
5. PBM's en technische maatregelen
6. Onthaal en communicatie
7. Specifieke thema's

1 - Risicoanalyse en preventiebeleid

- **Bijna elk bedrijf** moest (betere) risicoanalyse(s) opmaken of bestaande analyses actualiseren. Bijkomend op te splitsen per werkpost, taak of individu.
- Het opstellen/aanpassen van een **globaal preventieplan (GPP)** en een **jaarlijks actieplan (JAP)** is een standaardactiepunt.
- Sommige bedrijven moesten nog preventieadviseur aanstellen of laten opleiden (niveau II of III) en/of voldoende tijd geven voor diens taken

2 - Ongevallenanalyse en incidentenregistratie

- Veel bedrijven moeten inzetten op betere aangiften en de **analyse van incidenten / arbeidsongevallen**.
- Er wordt nadruk gelegd op het **grondig onderzoeken van ongevallen** (direct ter plaatse, getuigen interviewen, foto's nemen) en vervolgens implementeren van aangepaste preventiemaatregelen (waarbij arbeiders en hiërarchische lijn betrokken wordt)
- **Toolboxen** over ongevallen en preventiemaatregelen, met registratie van deelnemers.

3 - Opleidingen en toolboxes

- **Regelmatige toolboxmeetings** (minstens 4x per jaar, soms maandelijks of per kwartaal) zijn een terugkerend actiepoint.
- Extra opleidingen voor de hiërarchische lijn (verantwoordelijkheden, oorzakenonderzoek bij ongevallen).
- Specifieke opleidingen: EHBO, veilig werken op hoogte, manueel hanteren van lasten, gebruik van arbeidsmiddelen, VCA, enz.

4 - Werkplekinspecties en opvolging

- **Periodieke werkplekinspecties** door de hiërarchische lijn en/of preventieadviseur.
- Verslagen van deze inspecties bij te houden en bespreken.
- Opzetten van **arbeidsmiddelenregister** en periodieke keuringen organiseren.

5 - PBM's en technische maatregelen

- Aankoop en gebruik van aangepaste PBM's (bv. snijbestendige handschoenen, veiligheidsschoenen) wordt vaak genoemd.
- Instructies en veiligheidsinstructiekaarten (VIK's) voor het gebruik van machines en gereedschappen.
- Specifieke aandacht voor ladders, steigers, valbeveiliging en veilig werken op hoogte.

6 - Onthaal en communicatie

- Onthaalprocedures voor nieuwe werknemers moeten worden uitgewerkt of verbeterd.
- Communicatie over risico's, incidenten en preventiemaatregelen via toolboxen of apps wordt gestimuleerd.

7 - Specifieke thema's

- **LMRA (Laatste Minuut Risico Analyse):** invoeren en herhalen via toolboxes.
- **Aangepast werk:** procedure opstellen en communiceren.
- ...

Trends en aandachtspunten

- **Administratieve opvolging** is vaak een zwak punt: registratie van toolboxen, inspecties, opleidingen en incidenten.
- **Opleiding en betrokkenheid van de hiërarchische lijn** is essentieel voor een duurzaam preventiebeleid.
- **Bedrijven met weinig of geen preventiebeleid** krijgen noodzakelijkerwijs een uitgebreid actieplan met vooral basismaatregelen.
- **Samenwerking met externe diensten & Constructiv** vaak als noodzakelijke ondersteuning (en deze mogelijkheid is vaak weinig bekend bij KMO's...)
- **Bedrijven met een positieve houding** boeken sneller vooruitgang, maar administratieve opvolging blijft een uitdaging.

Voorbeeld van een typisch actieplan (grote lijnen)

Thema	Actiepunt	Verantwoordelijke	Deadline
Risicoanalyse	Opstellen/actualiseren risicoanalyse per werkpost	Preventieadviseur	Q3 2023
Ongevallenanalyse	Systeem voor melden en onderzoeken van incidenten	Preventieadviseur	Q3 2023
Toolboxen	Minstens 4 toolboxen per jaar, registratie deelnemers	Hiërarchische lijn	Doorlopend
Opleidingen	Opleiding hiërarchische lijn, EHBO, veilig werken op hoogte	Externe dienst/PA	Q4 2023
Werkplekinspecties	Maandelijkse inspecties, verslaglegging	Hiërarchische lijn	Doorlopend
PBM's	Aankoop en gebruik aangepaste PBM's, instructies	Preventieadviseur	Q4 2023
Onthaal	Uitwerken onthaalprocedure voor nieuwe werknemers	HR/PA	Q1 2024
LMRA	Invoeren en herhalen LMRA via toolboxen	Hiërarchische lijn	Doorlopend

✓ Titel actie opvolging ↑ ↓	Eerste deadline ↓	Frequentie ↓	Uiterste deadline ↓	II/t+1 ↓	III/t+1 ↓
Q1: Grondig arbeidsongevallen onderzoek uitvo...	Q1/2023	Maandlijks	---	In uitvoering	In uitvoerin
Q10: Overleg met de preventieadviseur van...	Q2/2023	Halfjaarlijks	---	OK	OK
Q11: Extra verlichting op - werf.	Q3/2024	Eenmalig	Q1/2024	OK	OK
Q12: Opmaak & implementatie procedure aang...	Q3/2024	Halfjaarlijks	Q2/2024	In uitvoering	In uitvoerin
Q13: Aanpassen NACE-code	Q3/2024	Eenmalig	Q4/2023	OK	OK
Q2: De arbeidsongevallen & preventiemaatregel...	Q1/2023	Maandlijks	---	In uitvoering	In uitvoerin
Q3 Opmaken en herwerken risicoanalyses.	Q3/2024	Kwartaal	Q4/2024	In uitvoering	In uitvoerin
Q4: Evaluatie risicoanalyses n.a.v. arbeidsongeva...	Q3/2024	Kwartaal	---	In uitvoering	In uitvoerin
Q5: Opmaak veiligheidsinstructiekaarten.	Q3/2024	Kwartaal	---	In uitvoering	In uitvoerin
Q6: Evaluatie veiligheidsinstructiekaarten (VIK's).	Q3/2024	Kwartaal	---	In uitvoering	In uitvoerin
Q7: Module veiligheidsgedrag-veiligheidscultuur.	Q1/2024	Jaarlijks	Q1/2025	NOK	NOK
Q8: Opmaak jaaractieplan 2023	Q2/2023	Jaarlijks	Q3/2024	OK	OK
Q9: Verder uitwerken van het globaal preventiep...	Q3/2024	Halfjaarlijks	Q1/2024	In uitvoering	In uitvoerin

Comments

🔒 2023

III/t+1

29/09/2023

IV/t+1

5/12/2023

Opvolging 2022-2023

Bij het bureelbezoek was er een goede medewerking van de zaakvoerder en preventieadviseur. Alle gevraagde info & documenten bekomen. Snelle reactie voor goedkeuring ac
De onderneming wist zeer weinig over Constructiv en vonden dit een zeer nuttig bezoek.

Conclusies

- De actieplannen zijn sterk gericht op het **opzetten van een structureel preventiebeleid**, met nadruk op risicoanalyse, incidentenregistratie, opleidingen, werkplekinspecties en communicatie.
- De meeste bedrijven moeten hun basisprocessen op orde brengen en structureel opvolgen.
- Veel aandacht voor administratieve opvolging, betrokkenheid van leidinggevenden en het creëren van een veiligheidscultuur.